

FOLKEHELSEPROSJEKTET

BJØNNÅSEN HYTTEOMRÅDE

2019 - 2022

Som et resultat av aksjonen mot økt eiendomsskatt på Bjønnåsen påsken 2018 ble det enighet med Ringsaker kommune om å sette i gang et folkehelseprosjekt på Bjønnåsen. Vi fikk ikke redusert eiendomsskatten, men vi fikk til en prøveordning med et folkehelseprosjekt for hytteområdet Bjønnåsen. I praksis betydde det at vi fikk kr. 500.- per hytte som var medlem i velforeningen i tre år, dvs årlig kr. 260.000.- fra Ringsaker kommune. Det ble satt ned en folkehelsekomite bestående av hyttefolk og Ringsaker kommune har hatt en medarbeider i komiteen.

Hva er folkehelse og hvordan skulle vi utnytte de ressursene vi fikk på Bjønnåsen?

Folkehelse er «vitenskapen og kunsten å forebygge sykdom, skade, forlenge liv og fremme helse gjennom systematisk innsats og kunnskapsbaserte valg i samfunnet, organisasjoner, offentlige og private, lokalsamfunn og enkeltpersoner».

I Ringsaker kommune jobbes det målrettet og strukturert med helsefremmende og forebyggende tiltak for hele befolkningen. Arbeidet med folkehelse er et utviklingsarbeid som skal bidra til en langsiktig styrking av kommunens arbeid med å fremme befolkningens helse og livskvalitet. Folkehelse dekker de fleste områder og Ringsaker kommune er særlig opptatt av at vi skulle legge forholdene til rette for mer fysisk aktivitet i og rundt Bjønnåsen for hytteeierne og allmennheten.

Folkehelsekomiteen har prioritert aktiviteter for barn og unge, og lagt vekt på tilpassede aktiviteter som kan gjøre hytteturen på Bjønnåsen ekstra spennende

og innholdsrik. Et annet viktig prinsipp for komiteen var at alle prosjektene som planlegges og gjennomføres i forbindelse med folkehelseprosjektet skulle godkjennes av grunneier Furnes Almenning før prosjekter ble satt i gang. Der det var nødvendig godkjennes også prosjekter av kommunen, statsforvalteren og evt andre myndigheter. Vi har lært en del om byråkrati og søknadsprosesser til de involverte parter gjennom dette folkehelsearbeidet.

Vi møttes til første møtet den 14.05.19 i Brumunddal. Det var styret i Bjønnåsen vel som satte ned en egen komite for å drifte dette prosjektet. Introduksjon av gruppas medlemmer, info om historien bak prosjektet, organisering av gruppa og økonomi. Vi har avholdt 18 møter på disse årene inkludert 2 år med pandemi.

Vi har i tillegg hatt et orienteringsmøte til Ringsaker kommunes folkehelsekoordinator 11.11.19 hvor 3 fra folkehelseprosjektet møtte. Vi hadde også et informasjonsmøte ovenfor ordfører, folkehelsekoordinator og styret i Bjønnåsen vel 21.11.19. Vi hadde også en befaring på Bjønnåsen med 3 representanter fra kommunen og grunneier Morten Øie i juni og oktober-20. Den 19.06.22 hadde vi gjennomgang av lekeapparater og sikkerhet på Persbu med Trygglek-konsulent ENK, lekeplass-inspektør.

Prosjekter

Komiteen har bedt om forslag fra hytteeierne og det kom frem mange gode ideer til store og små prosjekter.

Frisbeegolfbane:

Dette har vært det største prosjektet for folkehelsekomiteen. Det er nå blitt en full bane med 19 kurver. Vi startet med bane på 10 kurver og fikk laget ni til. Nå har banen internasjonale mål for konkurranser. Banen er registrert i appen UDisc. Denne ble åpnet 24/9-19. Det har blitt laget skilt med info til hver bane/rampe. Det er satt opp tre infoskilt rundt innganger til banen av sikkerhetsmessige grunner. Det er satt opp infotavle over hele banen ved Persbu.

Siden oppstart har to utkast blitt flyttet grunnet tilpasning til hytteeiere. Det er satt opp en kasse bak Persbu med frisbee til utlån - for å prøve denne spennende sporten. Hamar frisbeegolfklubb har bidradd med viktig kunnskap om bygging av bana, de har deltatt på flere befaringer og har vært til stor hjelp for at bana ser slik ut som den gjør i dag. En stor takk til gutta fra Hamar frisbeegolfklubb. Før bygging av bana hadde vi flere befaringer med grunneier, bestyrer Morten Øie fra Furnes allmenning.

Denne banen har blitt mye brukt, helt til snøen har stoppet for aktivitet. Et godt tiltak for folkehelse hvor hele familien kan gjøre ting sammen, komme seg ut. Vi arrangerte frisbeegolfturnering 28.09.19 med premiering og med åpen kafe på Persbu. Vi har også plassert flere krakker rundt om i løypa for å kunne ta en pause og nyte naturen mens man spiller.

Kristianløypa:

Kristianløypa er en skiløype på ca 3,5 km som har eksistert i ca 15 år, den går på nedsiden av hytteområdet fra Granåsfeltet og ender midt i «Bjønnåsbakka». Denne traseen har prosjektet tilrettelagt med graving og tilføring av masse og grus for å kunne lage en mest mulig universell utforing/tilgjengelig for flest mulig slik som sykling, tursti, tilrettelagt for barnevogner og rullestoler.

Denne løypa skulle egentlig ha vært ferdigstilt i høsten-20, men grunnet klage til Ringsaker kommune fra hytteeier på utført terrengarbeid uten forhåndsvarsel til hytteeier har dette dratt ut i tid. Etter at klagen ble kjent besvarte Furnes Almenning kommunen hvor de redegjorde for at utbedringen av denne løypa var gitt med tillatelse fra grunneier. Deretter ble det fra folkehelsekomiteen søkt kommunen om godkjenning og dispensasjon. Så derfor og grunnet resultatet av befaring og fravær av søknad om dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i samsvar med plan- og bygningsloven, jf. Kap 19 i loven har dette prosjektet blitt utsatt. Alt søknadsarbeid og dokumentasjon er nå i orden og godkjent og en liten del av traseen er flyttet. Alle berørte hytteeiere har fått nabovarsel.

Til venstre den nybygde traseen

Prosjektet har også vurdert forskjellige typer aktiviteter i Kristianløypa som zipline/taubane, trimapparater vi kan lage selv av naturmaterialer, tenkt kulturminner og sanseoppgaver. Har også vært innom å sette opp fuglekasser og insektstasjoner i løypa. Dette har ikke latt seg gjøre på nåværende tidspunkt. Vi har kjøpt inn en zipline/taubane på 27 meter, men denne blir ikke hengt opp i traseen av sikkerhetsmessige grunner.

En bieffekt av utbedringen av den opprinnelige skiløypa medfører mulighet for å prøve skiene med lite snø.

Toppturer/hølvandring:

Vi har laget turer rundt på hele Bjønnåsen som Gobakktjernet, Køddhølen, Buddehølen, Tapportplassen, Nysæteråsen, Krogenes plass, Politisk kvarter, Mortenshøgda, Stalsberglia, Nysæteråsen, Bjønnåsberget, Æljplassen, Krakken, Badeplassen og Rompetrolldammen.

Alle løypene har blitt godt merket med treskilt og merkespray. Dette er turstier både sommer og vinter. Skipostene vinteren -20 ble besøkt av nesten 1000 personer tross pandemi og da var ikke påsken inkludert. Det har blitt satt opp postkasser ved hver tursti for registrering, også ordnet med digital registrering om sommeren. Det har vært premiering etter endt sesong.

Kart:

Det har også blitt ordnet med kart både i lommeformat + A2 som kan henges opp på hytta. Disse er trykt opp til alle hytteeiere og også lagt ut for salg ved Furnes almenning og Persbu. Dette er kart over Bjønnåsen med over 100 km med skiløyper i Åstdalen som har blitt revidert og trykt opp i ny layout i 1000 eksemplarer. Vi har også tanker om å lage et nytt kart med navn på gamle steder på Bjønnåsen, nye aktivitetssteder, stier, nr. på hytter osv.

Persbu aktivitetspark:

Dette er område rundt Persbu. Det har blitt satt opp delvis nytt gjerde/skigard med porter rundt det hele. Dette er et prosjekt som Bjønnåsen vel har vært med å dekke. Gjerdet er satt opp for å holde beitedyr utenfor.

Man har også gravd en grøft utenfor gjerdet ved Persbu for bedre drenering av området innenfor gjerdet. Deler av området har blitt planert og påkjørt tre lass matjord og sådd plenfrø. Det er satt opp en stor klatrevegg på 17 m² med klatreklør og med sand på undersiden etter forskrifter. Denne ble ferdigstilt i oktober-20. Den andre siden skal brukes som fotballmål. Der har det blitt anlagt en fotballbane som etter hvert vil få fotballmål på hver side. Veggen kan også brukes til annet ballspill. Det har også blitt montert en buldrevegg på veggen til uthuset med klatreklør for de minste barna. Det er planer om å sette opp klatrestativ og huskestativ inne på plassen. Klatrestativet ble tatt ned fra Brøttum skole da det skulle kastes og dette ble da fraktet opp til Persbu. Etter befaring fra lekeplasskonsulent i juni-22 ift sikkerhet/godkjenning er planen at klatrestativet blir satt opp høsten 2022. Huskestativ har blitt vurdert i forskjellige typer fra fem - og sekskanthuske til et egenprodusert i trevirke. Har fått info gjennom Ingeborg Nordlund fra kommunen om samme type husker de har ved flere skoler i Ringsaker. Dette blir vurdert videre ift pris/sikkerhet

og gjenværende midler til innkjøp. Det blir også satt opp en lav balanseline (ZIP Line) i aktivitetsparken. Til slutt fant vi ut at vi også hadde økonomi til et bordtennisbord i betong som vil bli satt opp i aktivitetsparken ved Persbu.

Trampoliner:

Det er satt opp 2 store ovale trampoliner på Bjønnåsen, en på sletta og en i aktivitetsparken ved Persbu. Disse har blitt mye brukt. Et godt tilbud for de minste barna men også brukt av eldre barn og voksne. De blir tatt ned om høsten og satt opp igjen på våren.

Disse er forskriftsmessig montert med et integrert sikkerhetsnett som er montert direkte inn i trampolinerammen. JumpKing`s trampoliner er godkjent TUV, som er et tysk test laboratorium med verdens strengeste krav til sportsutstyr. Hatt befaring av lekeplassinspektør i juni-22. Er godkjent så lenge de er festet og ikke har mangler eller feil og brukes etter retningslinjer som er beskrevet og hengt opp ved trampolinene ifølge leverandør.

Sykkelcrossløype ved Persbu:

Denne løypa ble planert med gravemaskin, ca 1 km. Her ble treningskurven for Frisbeegolfen flyttet vekk. Var på befaring for å få info fra løypa på Veldre sag. Den skulle planeres med masse svinger og forhøyninger med innlagte morsomme utfordringer. Denne ble dosert litt feil slik at den ble vanskelig å sykle i. For å få til en optimal løype kreves det så mye arbeid og penger at denne har vi valgt og ikke fullføre.

Redningsbøye ved Åsta:

Det er satt opp en stor redningsbøye på uthuset ved badeplassen ved Åsta.

Skiløype til Bjønnåsbakken:

Denne skiløypa er en gammel ærverdig trase som hytteeiere med lang fartstid på Bjønnåsen husker godt og har savnet. Blant annet ble det langt uti 1950 årene arrangert hopprenn i Bjønnåsbakken. De senere år har det ikke blitt prioritert å kjørt denne traseen med løypemaskin. Etter utallige henvendelser fra hyttefolket ble det ryddet vegetasjon og klargjort for skiløype. Det har blitt søkt om å få kjøre skispor og løyper dit da dette ligger i et område som er vernet - så søknad til fylkeskommunen ble sendt og godkjent.

Badedammen med gapahuk

Badedammen ved Buddeiehølen har blitt rensket opp med gravemaskin, dammen er ikke dyp ca. 40-50 cm på det dypeste. Ved den ene siden har vi satt opp en gapahuk som vi har heiset på plass ved dammen. Gapahuken og arbeid utført ved badedammen er godkjent gjennom søknader til kommunen. Det er satt opp et lite gjerde/grind inn til gapahuken og egen bålpanne/grillplass er også montert foran gapahuken. Etter hvert håper vi dette kan bli et samlingspunkt for barnefamilier og hvor det kan bli en fin badeplass for de minste barna.

Hjertestarter på Persbu:

Det er innkjøpt to hjertestartere, hvorav den ene er montert på Persbu. Den er montert innvendig, men med mulighet for alle å åpne den utenfra. Den er montert i en isolert luke med varmetilgang. Hjertestarteren oppbevares frostfritt. Enkel bruksanvisning medfølger. Den andre hjertestarteren ligger i ei postkasse nede ved sletta på sommeren, og er med i løypemaskina om vinteren. Bjønnåsen Vel dekker denne kostnaden.

Badetrapp ned til Åsta:

Vi ville finne på noe for å lage en enklere tilgang til å bade i Åsta. Vi tenkte tre eller stein. Vi spurte en kreativ hytteeier som da lagde to trapper ned til Åsta.

Han lagde disse med å støpe fundament + bygde trappene i impregnert trevirke. Trappene ble fine og har blitt mye brukt ved bading i Åsta. Disse ble ferdige juni-20. Vi var usikre på om de kunne bli ødelagt ved isgang på våren, men dette har gått bra hittil.

Skitrekk ved setervangen/akebakken ved Persbu

Dette var et tiltak vi tenkte kunne ha fungert, men med en kostnad på minimum 250 000.- og utfordringer med strøm og at driften av en slik liten heis krever kontinuerlig vakt av en person over 18 år gjorde at vi droppet dette forslaget.

Akebakken som ligger der kjøres fortsatt hver vinter til glede for både store og små.

OPPSUMMERING

Vi er stolt av å kunne si at vi har lykket med folkehelseprosjektet på Bjønnåsen og hva vi har fått til med «eiendomsavgift»/kommunale midler.

Nesten all vår aktivitet er basert på dugnad og utallige timer er brukt på Bjønnåsen. De timer som er regnskapsført for de tre årene er 1621 timer. Tar vi med timer for inneværende år nærmer vi oss 1800 timer. Det er mer enn et årsverk i dugnad. Samtidig vet vi med stor sikkerhet at mange timer ikke har blitt ført.

Vi må rose den utrolige innstillingen til hytteeiere på Bjønnåsen som villig har stilt opp ved dugnader og andre aktiviteter. Vi påstår at dugnadsånden på

Bjønnåsen er helt unik. Veldig få prosjekter har blitt kansellert, ingen pga vi har manglet dugnadsinnsats.

Vi har hatt samarbeid med Bjønnåsen Vel hele tiden og vi er stolte prosjektgruppemedlemmer som overrekker disse prosjektene og aktivitetene til Bjønnåsen vel for videre drift og ansvar.

Det gleder folkehelseprosjektet at tiltakene er hyppig benyttet og alle de positive tilbakemeldinger prosjektgruppa, Bjønnåsen Vel og grunneier får fra hytteeiere og andre om de mange nye aktivitetsmuligheter på Bjønnåsen sommer som vinter.

Vil benytte anledningen til å takke en grunneier som virkelig ser betydningen av at sine hytteeiere skal trives på hytta. Furnes Almenning er en foregangs grunneier i så måte. Mange grunneiere i samme situasjon bør virkelig «*LOOK to Furnes Almenning*».

Og ikke minst ønsker vi å takke en fremoverlent hyttekommune for en fantastisk støtte før og under hele prosjektperioden. TAKK til Norges største og beste hyttekommune.

Folkehelsedagen på Bjønnåsen den 6.august blir avslutningen for prosjektet.

Medlemmer i komiteen

Birger Lillesveen (Leder), Sjur Østvang, Stein Andersen, Lars Magnar Thoresen Lund, Wenche Sundstuen (kasserer), Ane Wenche Moen, Elin Ødegård (sekretær).

Boel K. Houmb og Kjersti Busterud Grøtlien (medlemmer i en kortere periode)